

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6To/8/2012
Identifikačné číslo spisu:	9012899037
Dátum vydania rozhodnutia:	25.09.2014
Meno a priezvisko:	JUDr. Daniel Hudák
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2014:9012899037.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Daniela Hudáka a sudcov JUDr. Štefana Micháliku a JUDr. Petra Hatalu na verejnom zasadnutí konanom 25. septembra 2014 v Bratislave, v trestnej veci obžalovaného R. W., pre trestný čin vraždy spáchaného v spolupáchateľstve podľa § 9 ods. 2, § 219 ods. 1 Tr. zák., o odvolaní krajského prokurátora v Košiciach proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 2T 4/04, z 29. júna 2012 takto

rozhodol:

Podľa § 256 Tr. por. odvolanie krajského prokurátora sa z a m i e t a.

Odôvodnenie

Prvostupňový súd na hlavnom pojednávaní konanom 29. júna 2012 rozsudkom, sp. zn. 2T 4/04, podľa § 226 písm. c/ Tr. por. (zák. č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov) oslobodil obžalovaného R. W. spod skutkov obžaloby Krajskej prokuratúry v Košiciach právne kvalifikované ako trestný čin vraždy podľa § 9 ods. 2, § 219 ods. 1 Tr. zák., ktoré mal spáchať tak, že

1/ dňa 15. decembra 1999 okolo 8.00 hod. na sídlisku M. v B., po predchádzajúcej vzájomnej dohode týkajúcej sa usmrtenia B. B. obžalovaný R. W. spoločne s ďalšími osobami po naplánovaní celej akcie, po zaobstaraní prostriedkov na jej uskutočnenie, prerozdeliac si úlohy zaujali vopred dohodnuté postavenie v okolí bydliska B. B. na ul. A. č. XX v B. tak, že prvá osoba mala výhľad na vchod obytného bloku, kde sa B. B. zdržiaval s tým, že cez mobilný telefón bola v spojení so strelcom, ktorý spoločne s ďalšou osobou, ukrývajúci pri sebe samopal zn. M70AB2, kal. 7,62 mm, výr. čís. XXXXXX sa nachádzali v osobnom motorovom vozidle zn. Škoda 1203 ŠPZ: B. neďaleko uvedeného miesta a ďalšia osoba, ako aj obžalovaný R. W. v osobných motorových vozidlách značiek Ford Orion EČ: B. a Fiat Uno ŠPZ: B. boli pripravené na postupný odvoz strelca do úkrytu, pričom pre nedorozumenie počas telefonického spojenia medzi prvou osobou a strelcom v čase, keď B. B. vyšiel z obytného bloku na ulicu a nasadl do svojho motorového vozidla, nedošlo zo strany strelca k zaujatiu dohodnutej streleckej pozície a k následnej strelbe na B. B.,

2/ dňa 16. decembra 1999 okolo 8.00 hod. na sídlisku M. v B., po predchádzajúcom neúspešnom pokuse o usmrtenie B. B. dňa 15. decembra 1999 za tým istým účelom a po predchádzajúcej vzájomnej

dohode obžalovaný R. W. spoločne s ďalšími osobami za rovnakého rozdelenia úloh ako dňa 15. decembra 1999 a s tými istými prostriedkami opätovne zaujali rozostavenie v okolí bydliska B. B. na ul. A. č. XX v B. s tým, že za strelca bola tento krát určená iná osoba, pričom po vyjdení B. B. z obytného bloku a po jeho nasadnutí do osobného motorového vozidla zn. VW Golf BC B. osoba majúca výhľad na vchod uvedeného obytného bloku dala telefonický signál strelcovi, ktorého ďalšia osoba ihneď na to doviezla k novinovému stánku na ul. A. č. X v B. pokračujúc v následnej jazde smerom do mesta a strelec po vystúpení z vozidla z bezprostrednej blízkosti viackrát vystrelil zo samopalů zn. M70AB2, kal. 7,62 mm, výr. č. XXXXXX na prichádzajúce vozidlo riadené B. B. a tohto zasiahol do hlavy a pravej časti hrude, spôsobiac mu rozsiahle devastačné poranenia hlavy a mozgu s jeho vytlačením navonok, pri otvorených trieštivých zlomeninách kostí lebky, ktorým menovaný na mieste podľahol, pričom následne ďalšia osoba na osobnom motorovom vozidle zn. Ford Orion EC B. a obžalovaný R. W. na osobnom motorovom vozidle zn. Fiat Uno ŠPZ B. zabezpečili postupný odvoz strelca do úkrytu a spálenie jeho oblečenia, ako aj motorového vozidla zn. Ford Orion,

nakolko nebolo dokázané, že skutky spáchal obžalovaný.

Podľa § 229 ods. 3 Tr. por. poškodené strany V. B., nar. X. J. XXXX, bytom P. č. X, B. a UNION poisťovacia a.s. so sídlom Bratislava, Paričková č. 18 s ich nárokmi na náhradu škody odkázal na konanie o veciach občianskoprávných.

Proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach podal riadne v zákonom stanovenej lehote odvolanie krajský prokurátor v Košiciach.

V písomne podanom odvolaní uviedol, že ide už o tretí rovnaký rozsudok Krajského súdu v Košiciach v predmetnej trestnej veci. Predchádzajúce dva z 23. marca 2006 a 11. novembra 2009 boli zrušené uzneseniami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4To 57/06, z 25. septembra 2007 a sp. zn. 6 To 3/10, zo 7. októbra 2010.

Podľa názoru krajského prokurátora prvostupňový súd sa nevyrovnal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie v danej veci. Hodnotenie vykonaného dokazovania zo strany súdu je nesprávne, nedostatočné a v mnohých smeroch aj nelogické. Konečné rozhodnutie, ktoré je založené na takomto hodnotení dôkazov nemôže byť zákonné.

Oslobodzujúci verdikt súdu je založený na nevyvrátenej obhajobe obžalovaného, podporovanej výpoveďou svedka D. (švagra obžalovaného). Súd nebral v úvahu, že obhajobu obžalovaného vyvracia výpoveď chráneného svedka M.T. a celý rad ďalších dôkazov. Krajský súd nezobral do úvahy, že ak by sa obžalovaný nezúčastnil spáchania skutku, nemal dôvod sa v priebehu r. 2000 až 2003 skrývať pred orgánmi činnými v trestnom konaní, svoju verziu udalosti uviedol až pri výsluchu 9. októbra 2003 a nie pri rozhodovaní o väzbe 29. septembra 2003, rovnakú verziu predniesol svedok D. až 27. októbra 2003 s odstupom 4 rokov od spáchania skutku, je pochybné tvrdenie svedka D., že ako vyšetrovateľ nevedel o trestnom stíhaní svojho švagra, pochybná je aj tá časť výpovede svedka D., že s obžalovaným sa stretol práve dňa 15. decembra a 16. decembra 1999 práve v dňoch, kedy mal byť spáchaný skutok. Tieto okolnosti súd nebral do úvahy a naopak výpoveď chráneného svedka hodnotí ako nevierohodnú. Bližšie krajský prokurátor odkazuje na odôvodnenie svojho odvolania z 13. júna 2006. Nestotožňuje sa s názorom súdu, že vo výpovedi chráneného svedka sú rozpory, tvrdí, že chránený svedok vypovedal vždy rovnako a usvedčoval obžalovaného. Nestotožňuje sa s názorom súdu, že v trestnej veci odsúdeného R. Q. je iná dôkazná situácia. Aj výpovede ďalších svedkov, ktorí boli už právoplatne odsúdení, je potrebné hodnotiť inak, ako ich hodnotí prvostupňový súd. Ich tvrdenie, že sa konania súvisiaceho s vraždou B. nezúčastnili sú v rozpore so závermi Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 2T 33/02. Nestotožňuje sa ani so závermi Krajského súdu v Košiciach v tom smere, že aj v iných trestných veciach, v ktorých chránený svedok M.T. vystupoval ako svedok súdy spochybnili jeho dôveryhodnosť, pretože v daných veciach je iný dôkazný stav.

Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil podľa § 258 ods. 1 písm. b/ Tr. por. napadnutý

rozsudok, vrátil vec Krajskému súdu v Košiciach a nariadil, aby predmetná trestná vec bola prejednaná a rozhodnutá v inom zložení senátu podľa § 262 Tr. por.

Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 254 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku, správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo, prihliadal pritom aj na chyby, ktorým odvolaním nebolo vytýkané a zistil, že odvolanie krajského prokurátora v Košiciach nie je dôvodné.

Zo spisového materiálu mal najvyšší súd preukázané, že Krajský súd v Košiciach prvýkrát vo veci rozhodol 23. marca 2006 rozsudkom, sp. zn. 2T 4/04 tak, že podľa § 226 písm. c/ Tr. por. obžalovaného oslobodil pre skutky kvalifikované ako trestný čin vraždy podľa § 9 ods. 2, § 219 ods. 1 Tr. zák. uvedené v obžalobe krajského prokurátora v Košiciach z 26. marca 2004.

Na základe podaného odvolania Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesením, sp. zn. 4To 57/2006, z 25. septembra 2007 podľa § 258 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Tr. por. (zák. č. 141/1961 Zb. v znení neskorších predpisov) zrušil napadnutý rozsudok.

Podľa § 254 ods. 1 Tr. por. vec vrátil Krajskému súdu v Košiciach, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. V odôvodnení zrušujúceho uznesenia vytkol krajskému súdu zlé právnu kvalifikáciu konania obžalovaného. Prikázal prvostupňovému súdu, aby preveril obranu obžalovaného jeho tvrdenia, že v čase spáchania trestného činu nemohol byť na mieste činu. Za účelom preverenia obrany obžalovaného nariadil krajskému súdu vykonať vyšetrovací pokus. Zo zrušujúceho uznesenia vyplýva, že mal preveriť hodnovernosť výpovede svedka D., spôsobom, ako je to uvedené v uznesení z 25. septembra 2007. Odvolací súd si mal pripojiť spisy ostatných spoluobžalovaných, ktorí už boli odsúdení a mal ich oboznámiť na hlavnom pojednávaní.

Krajský súd v Košiciach vo veci rozhodol na hlavnom pojednávaní 11. novembra 2009, tak isto ako na hlavnom pojednávaní 23. marca 2006.

Vzhľadom na to, že prvostupňový súd nepostupoval po vrátení veci na došetrenie v súlade s uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4To 57/2006, z 23. marca 2006 Najvyšší súd Slovenskej republiky opätovne zrušil rozhodnutie prvostupňového súdu z 11. novembra 2009 a vec vrátil Krajskému súdu v Košiciach, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Prvostupňový súd na hlavnom pojednávaní konanom 4. novembra 2011 vypočul znalkyňu PhDr. R. W., ktorá psychologicky vyšetrila svedka L. A., vypočul svedka A. P., ktorý sa vyjadril k odposluchom telefónu manželky obžalovaného. Predvolal svedka D., ktorý využil svoje právo a nevypovedal. Vypočul svedka Q., ktorý sa vyjadril k telefonickým kontaktom odsúdeného s obžalovaným W. v období od 9. decembra - 16. decembra 1999. Vykonal vyšetrovací pokus dňa 16. marca 2012 a pripojil si rozsudky Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 3T 3/03, zo 4. decembra 2003, Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5To 32/2004, zo 6. júna 2006, ktoré na hlavnom pojednávaní oboznámil. Krajský súd v Košiciach na hlavnom pojednávaní 29. júna 2012 oboznámil aj rozsudok Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 2T 33/02, zo 14. decembra 2004 a rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3To 44/2005, z 23. novembra 2005. Obžalovaný W. využil svoje právo a na hlavnom pojednávaní nevypovedal.

Už v obžalobe krajský prokurátor v Košiciach uviedol, že obžalovaný R. W. bol v prípravnom konaní dvakrát vypočutý a v plnom rozsahu poprel spáchanie skutkov. V ďalšej časti odôvodnenia poukazuje na výpoveď svedka D. a následne konštatuje, že obhajoba obžalovaného je v rozpore s ďalším dokazovaním. Poukázal na výpoveď chráneného svedka, ktorý pri rekognícii identifikoval obžalovaného W. ako spolupáchateľa predmetného skutku. Ale už žiadny ďalší dôkaz k osobe obžalovaného R. W. v obžalobe neuvádza.

Je potrebné súhlasiť s argumentáciou prokurátora v tom smere, že prvostupňový súd v odôvodnení

rozhodnutia sa nedostatočne zaoberal skutočnosťami ohľadne 13. decembra a 14. decembra 1999 a 15. decembra 1999, kedy prebiehali prípravy na usmrtenie B. a bol spáchaný skutok (15. decembra 1999), ktorý bol kvalifikovaný obžalobou ako trestný čin vraždy podľa § 219 ods. 1 Tr. zák., formou spolupáchateľstva podľa § 9 ods. 2 Tr. zák.

Krajský súd v Košiciach svoje rozhodnutie ohľadne skutku pod bodom 1/ odôvodnil tým, že keď súd považuje výpoveď svedka A. za nevierohodnú vo vzťahu k skutku uvedenému v bode 2/ obžaloby, je len samozrejmé, že ten istý záver sa týka aj skutku uvedeného v bode 1/.

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo svojich rozhodnutiach, sp. zn. 4 To 57/2006, z 23. marca 2006 a 6 To 3/2010, z 2. októbra 2010 vyslovil názor ako malo byť kvalifikované konanie obžalovaného R. W.. Keď Krajský súd v Košiciach nerešpektoval názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, mal v odôvodnení svojho oslobodzujúceho rozhodnutia postupovať tak, ako to uvádza v odôvodnení odvolania krajský prokurátor v Košiciach. Vzhľadom ale na celkovú dôkaznú situáciu a vyhodnotenie dôkazov z pohľadu konajúcich súdov, neviedlo by to k zmene rozhodnutia a táto skutočnosť nie je dôvodom na opätovné zrušenie rozhodnutia súdu prvého stupňa a vrátenie veci na nové prejednanie a rozhodnutie. Tieto isté skutočnosti platia aj pre „údajné rozpory“ vo výpovediach chráneného svedka. Aj Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že vo výpovediach chráneného svedka sú určité rozpory ale nepodstatné, na ktorých nie je možné stavať rozhodnutie o vine alebo nevine obžalovaného R. W.. Celkovú výpoveď chráneného svedka spochybňuje rekognícia z 2. marca 2004, pri ktorej chránený svedok na 100 % neopoznal obžalovaného R. W. až po dopĺňujúcom výsluchu v ten istý deň svoj názor potvrdil a svoj nejednoznačný záver odôvodňoval časovým úsekom, ktorý uplynul od ich posledného stretnutia. Hodnovernosť výpovede chráneného svedka spochybňujú aj skutočnosti uvádzané v odôvodnení rozsudku krajského súdu, s ktorými sa ale najvyšší súd stotožňuje len čiastočne. Ide o časť odôvodnenie prvostupňového rozsudku, kde sa poukazuje, že v iných konaniach vedených či už v prípravnom konaní alebo v konaní pred súdom došlo k oslobodeniu obžalovaných alebo zastaveniu trestného stíhania spod skutkov, ktorých ako svedok vypovedal A.. Nestotožňuje sa ale s názorom, že vo veci Krajského súdu v Košiciach, sp. zn. 3T 3/03, bol obžalovaný A. S. oslobodený spod skutku z dôvodu pochybnej výpovede svedka A.. V odôvodnení rozsudku sa konštatuje, že výpoveď A. možno hodnotiť len ako nepriamy dôkaz, nakoľko svedok vypovedal len to, čo údajne mal povedať iný svedok, ktorý to mal počuť, avšak tento takúto skutočnosť poprel. Na druhej strane ale Najvyšší súd Slovenskej republiky nemôže súhlasiť s argumentáciou prokurátora uvádzanou v odvolaní, že krajský súd nesprávne, nedostatočne a nelogicky vyhodnotil vykonané dôkazy a že nebral do úvahy, že obhajoba obžalovaného priamo vyvracia výpoveď chráneného svedka A. a celý rad ďalších dôkazov, vykonaných na preverenie tejto svedeckej výpovede, ktoré potvrdili jej hodnovernosť.

Je potrebné súhlasiť s názorom prvostupňového súdu na hodnotenie dôkazov v tom, že jediný dôkaz, ktorý usvedčuje obžalovaného R. W. zo spáchanej trestnej činnosti je výpoveď chráneného svedka, resp. jej druhá časť zo dňa 21. júla 2000 od 10.00 hod. Iný usvedčujúci priamy dôkaz sa v spisovom materiáli nenachádza. Najvyšší súd sa stotožňuje aj s názorom krajského súdu vysloveným v odôvodnení rozhodnutia vo vzťahu k obranným tvrdeniam obžalovaného na deň 16. decembra 1999.

K argumentácii krajského prokurátora, prečo obvinený predniesol svoje obhajobné tvrdenia až pri výsluchu 9. októbra 2003 a nie pri výsluchu 29. septembra 2003 pred sudcom, ktorý rozhodoval o jeho vzatí do väzby najvyšší súd uvádza, že sudca, ktorý vypočúval obžalovaného R. W. dňa 29. septembra 2003 sa zaoberal len tým, kde sa obžalovaný zdržiaval potom, ako bol na neho vydaný príkaz na zatknutie (25. apríla 2001). Obžalovaný uviedol, že od 4. septembra 2000 sa zdržiaval na Ukrajine. Predtým bol vyťažený policajťmi k vražde B., bez toho aby podpísal zápisnicu. Keď sa vrátil na územie Slovenskej republiky hneď na druhý deň sa prihlásil na políciu, následne bol vypočutý na súde. Z obsahu výsluchu vyplýva, že sudca rozhodujúci o väzbe, obžalovaného vypočul na 13 riadkov a vôbec ho nevypočúval k spáchaní skutkov. Obvinený stručne uviedol, že trestný čin nespáchal, neušiel, neskrýval sa.

Z uvedeného vyplýva, že argumentácia krajského prokurátora, prečo obžalovaný nepredniesol svoje

obránné tvrdenia pri výsluchu dňa 29. septembra 2003 je neopodstatnená. Obžalovaného W. bezprostredne po číne k prípadu vraždy B. vyťažoval svedok P. (výsluch svedka z 12. marca 2004).

Iná dôkazná situácia bola u ostatných spoluobžalovaných vo veci Q. a spol. vedenej na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 2T 33/02, na ktorú v odôvodnení svojho rozhodnutia poukazuje prvostupňový súd a aj krajský prokurátor v Košiciach vo svojom odvolaní. Vo veci sp. zn. 2T 33/02, boli aj ďalšie dôkazy, ktoré usvedčovali spoluobžalovaných zo spáchania trestnej činnosti. Spoluobžalovaný P. vo svojej výpovedi zo 17. decembra 2001 usvedčoval obžalovaného Q. a niektorých ďalších spoluobžalovaných, ale k osobe W. sa vyjadril, že ho síce pozná, ale na „akcii“ 15. decembra 1999 ho nevidel a nevidel ani Q.. Ako svedok v trestnej veci W. uviedol, že nevie nič o tom, že by sa obžalovaný W. podieľal nejakým spôsobom na spáchaní trestného činu. Ani v tomto prípade nie je možné akceptovať argumentáciu prokurátora uvedenú v odvolaní, že výpovede svedkov T. P., R. Q., U. B. a D. Q. v postavení svedkov v trestnej veci obžalovaného R. W. je potrebné hodnotiť so zreteľom, že títo boli právoplatne uznaní vinnými z pokusu resp. z dokonaného usmrtenia B. B.. Treba podotknúť tú skutočnosť, že títo svedkovia neusvedčovali obžalovaného R. W. ani v konaní trestnej veci vedenej na Krajskom súde v Košiciach pod sp. zn. 2T 33/02.

Vo veci obžalovaného R. W. nastala taká situácia z hľadiska hodnotenia dôkazov, že obžalovaný poprel spáchanie trestnej činnosti a jeho obranné tvrdenia sú založené na tom, že 16. decembra 1999 v čase, keď mal byť spáchaný skutok bol u svojho švagra D. na vyšetrovačke v Košiciach. Jediným dôkazom, ktorý usvedčuje obžalovaného zo spáchania trestnej činnosti je výpoveď chráneného svedka. Dokazovanie sa dopĺňalo za účelom preverenia obranných tvrdení obžalovaného. Doplnením dokazovania (vyšetrovací pokus, výsluchy svedkov, znalkyne) nedošlo k vyvráteniu obranných tvrdení obžalovaného, ale opačne, skôr sa potvrdili jeho obranné tvrdenia. Tvrdenia prokurátora, že skutočností uvádzaných chráneným svedkom zapadajú do kontextu ostatných dôkazov sa v prejednávanej veci nedajú aplikovať v takom rozsahu, ako to bolo pri hodnotení dôkazov vo veci vedenej na Krajskom súde v Košiciach, sp. zn. 3T 33/02. Za takejto dôkaznej situácii Krajský súd v Košiciach správne postupoval, keď dôkazy vyhodnotil v súlade so zásadou „in dubio pro reo“, pretože keď obžalovaného zo spáchania trestnej činnosti usvedčuje len jeden dôkaz, jeho obranné tvrdenia sa nevyvrátia, nie je možné vyhodnotiť vykonané dôkazy inak, ako to urobil prvostupňový súd.

Vzhľadom na konštatované skutočnosti a dôkazy odvolanie krajského prokurátora v Košiciach nie je dôvodné a preto ho najvyšší súd zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.